

Daniel Keyes s-a născut la New York și a absolvit Colegiul Brooklyn. Primul lui roman, *Flori pentru Algernon*, apărut recent la Editura ART, a fost premiat și ecranizat sub numele CHARLY și este studiat în licee și facultăți din toată America. Keyes a locuit în Florida până la moartea lui, în iunie 2014.

DANIEL KEYES

**MINȚILE LUI
BILLY MILLIGAN**

Traducere din limba engleză și note
de Iulia Arsintescu

youngart

susținute de depozițiile rudelor și ale vecinilor, coroborate cu discuțiile mele înregistrate cu fiica lui, Challa, cu fiica lui adoptivă, Kathy, cu fiul lui adoptiv, Jim, cu fosta lui soție Dorothy și, evident, cu William Milligan.

Vreau să-mi exprim recunoștința și să le mulțumesc în mod special fiicelor mele Hillary și Leslie, pentru că m-au ajutat și m-au înțeles în timpul perioadei dificile de documentare pentru această carte, precum și soției mele Aurea, care, pe lângă observațiile editoriale extrem de utile, a ascultat sute de ore de discuții înregistrate și le-a clasificat într-un sistem din care să-mi pot aduna informațiile cu ușurință. Fără încurajarea și ajutorul ei, mi-ar fi luat ani de zile să scriu cartea aceasta.

Cuprins

Prefața	5
Oamenii dinăuntru	11
CARTEA ÎNTÂI - Perioada confuziei	17
CARTEA A DOUA - Devenind profesorul	207
CARTEA A TREIA - Dincolo de nebunie	455
Epilog	553
Post-scriptum	562
Nota autorului	571
Mulțumiri	574

Capitolul unu

(1)

Sâmbătă, 22 octombrie 1977, John Kleberg, șeful poliției universitare, a pus sub pază zona facultății de medicină din cadrul Universității de Stat Ohio (USO). Agenți de poliție înarmați au început să patruleze prin campus cu mașinile sau pe jos, iar de pe acoperișuri urmăreau orice mișcare observatori înarmați. Femeile au fost avertizate să nu circule singure și să fie atente în mașina cui se urcau.

Pentru a doua oară într-un răstimp de opt zile, o tânără fusese răpită din campus sub amenințarea armei, între orele șapte și opt dimineața. Prima studia optometria și avea 25 de ani. A doua studia să devină asistentă medicală și avea 24 de ani. Fiecare dintre ele fusese condusă în afara orașului, violată, silită să scoată bani de pe cartea de credit și apoi jefuită.

Ziarele au publicat portrete robot făcute de poliție, iar publicul a reacționat cu sute de apeluri telefonice, nume și descrieri – toate inutile. Nu existau piste de cercetare semnificative și nici suspecți. Tensiunea din comunitatea universitară a crescut enorm. Presiunea asupra lui Kleberg, șeful poliției, a devenit și mai mare după ce mai multe organizații studențești și grupuri din comunitate au cerut insistent prinderea bărbatului din Ohio pe care ziarele și televiziunile începuseră să-l numească „violatorul din campus“.

Kleberg l-a numit responsabil cu urmărirea făptașului pe Elliot Boxerbaum, un anchetator tânăr. Boxerbaum se autocaracteriza drept liberal și se angajase în poliție după mișcările studențești care conduseseră, în 1970, la închiderea campusului. Absolvise facultatea în același an și i se oferise un post în poliția universității, cu condiția să-și tundă pletele și să-și radă mustața. Se tunsese, este adevărat, dar refuzase să-și radă mustața. L-au angajat oricum.

Examinând portretele robot făcute după relatările celor două victime, Boxerbaum și Kleberg au ajuns la concluzia că suspectul părea să fie un bărbat american alb, între 23 și 27 de ani, între 80 și 84 kg, cu păr castaniu sau castaniu-roșcat. În cele două dați când fusese văzut era îmbrăcat cu o bluză de trening maro, uzată, cu blugi și cu adidași albi.

Carrie Dryer, prima victimă, își amintea că violatorul purta mănuși și avea un revolver mic. Uneori îi fugeau ochii dintr-o parte în alta – semn al unei afecțiuni pe care ea o recunoscuse drept nistagmus. O prinsese cu cătușe de interiorul portierei și condusesse în afara orașului până la o zonă rurală lăsată în paragină, unde o violase. După viol o avertizase: „În caz că te duci la poliție, să nu le spui cum arăt. Dacă văd ceva în ziare, o să trimit pe cineva după tine.“ Ca și cum ar fi vrut să-i dovedească fără dubiu că vorbea serios, i-a luat câteva nume din agenda telefonică.

Donna West, o asistentă medicală scundă și durdulie, a declarat că atacatorul o amenințase cu un pistol automat. Avea ceva pe mâini – nu murdărie sau unsoare, ci un fel de pete uleioase. La un moment dat i-a spus că îl chema Phil. Înjura mult. Purta ochelari de soare cu lentile maro închise și nu îi văzuse ochii deloc. Bărbatul îi ceruse numele unor rude și o amenințase că, dacă îl identifica, ea sau familia ei urmau să aibă de suferit de pe urma unei „frății“ care

urma să acționeze la ordinele lui. Ea și poliția presupuneau că se lăudase atunci când sugerase că făcea parte dintr-o organizație teroristă sau din Mafie.

Pe Kleberg și Boxerbaum i-a nedumerit o singură diferență între cele două descrieri. Despre primul bărbat se spunea că avea o mustață groasă, bine tunsă. Al doilea avea o barbă nerasă de trei zile, dar nu purta mustață.

Boxerbaum a zâmbit.

– Bănuiesc că și-a ras-o între primul și al doilea viol.

Miercuri, 26 octombrie, detectivul Nikki Miller, șefa Departamentului Agresiuni Sexuale de la sediul central al poliției din Columbus, lucra în schimbul doi. A ajuns la serviciu la ora 15:00. Tocmai se întorsese dintr-un concediu de două săptămâni petrecut în Las Vegas. Se simțea și arăta revigorată. Bronzul îi scotea în evidență ochii căprui și părul nisipiu tuns în scări. Detectivul Gramlich din schimbul de dimineață i-a relatat imediat că tocmai transportase la Spitalul Universitar o femeie tânără, victimă a unui viol. Urma să fie cazul lui Miller. Gramlich a pus-o la curent cu puținele detalii pe care le cunoștea.

Polly Newton, 21 de ani, studentă la Universitatea de Stat Ohio, fusese răpită în acea dimineață, în jurul orei 8:00, din spatele locuinței ei aflate în apropierea campusului. După ce parcase mașina Corvette de culoare albastră a iubitelui ei, un bărbat o silise să se urce din nou la volan și să conducă în afara orașului până într-o zonă izolată, unde o violase. Atacatorul o obligase să se întoarcă în Columbus și să facă două extrageri de pe cardul de credit, apoi să-l conducă înapoi în campus. Îi sugerase apoi să mai facă o extragere, să sisteze plățile și să-și păstreze banii pentru ea.

Fiindcă fusese în vacanță, Nikki Miller nu citise despre violatorul din campus și nici nu văzuse portretele-robot. Detectivii din schimbul întâi au pus-o repede la curent.

„Faptele din acest caz“, a scris Miller în raport, „sunt similare celor două violuri/răpiri... de care se ocupă Poliția Universitară a Statului Ohio, pentru că s-au petrecut în jurisdicția lor.“

Nikki Miller și partenerul ei, agentul A. J. Bessell, s-au dus cu mașina la Spitalul Universitar ca să stea de vorbă cu Polly Newton, o fată cu părul castaniu.

Bărbatul care o răpise, a spus Polly, i-a zis că făcea parte din organizația The Weathermen¹, dar că mai avea o identitate – era om de afaceri și conducea un Maserati. După îngrijirile primite la spital, Polly a acceptat să-i însoțească pe Miller și pe Bessell ca să caute împreună locul unde fusese silită să conducă. Din nefericire, se întunecase și Polly n-a reușit să-l identifice. Au căzut de acord să încerce din nou în dimineața următoare.

Experții Diviziei Criminalistice au cercetat între timp mașina fetei și au reușit să recolteze trei amprente parțiale suficient de detaliate ca să poată fi comparate cu cele ale viitorilor suspecți.

Miller și Bessell au condus-o pe Polly înapoi la Biroul de Investigații ca să facă împreună cu desenatorul poliției un portret robot. Miller a rugat-o apoi să se uite peste fotografiile unor bărbați albi cunoscuți drept agresori sexuali. Fata a cercetat trei albume a câte o sută de fotografii fără

¹ Organizație radicală de stânga înființată în 1969 în campusul Ann Arbor al Universității din Michigan, ca facțiune a mișcării Students for a Democratic Society (SDS – Studenții pentru o Societate Democratică), alcătuită majoritar din liderii la nivel național ai SDS și din susținătorii lor. Scopul principal al organizației era crearea unui partid revoluționar clandestin care să răstoarne Guvernul Statelor Unite ale Americii.

să recunoască pe nimeni. La ora 22.00, epuizată după șapte ore de colaborare cu polițiștii, Polly s-a oprit.

A doua zi, detectivii din schimbul de dimineață ai Departamentului Agresiuni Sexuale au luat-o de acasă pe Polly Newton la ora 10:15 și au dus-o cu mașina în Delaware County. La lumina zilei, ea a reușit să-i conducă în locul unde fusese violată, iar detectivii au descoperit pe malul iazului din apropiere tubul unui cartuș de 9 mm. Fata le-a spus că agresorul trăsesese acolo cu pistolul în niște sticle de bere pe care le aruncase în apă.

Când s-au întors la sediu, Nikki Miller tocmai ajunsese la serviciu. Miller a dus-o pe Polly într-o cămăruță aflată chiar vizavi de biroul recepției și i-a dat să mai studieze încă un album cu fotografii. A lăsat-o singură și a închis ușa.

Peste câteva minute, la Biroul de Investigații au sosit Elliot Boxerbaum și asistenta medicală Donna West, cea de-a doua victimă. Boxerbaum voia s-o pună și pe ea să se uite peste fotografiile. El și Kleberg hotărâseră s-o păstreze în rezervă pe studenta la optometrie pentru o identificare directă, în caz că recunoașterea autorului pe baza fotografiei ar fi fost respinsă la tribunal.

Nikki Miller a așezat-o pe Donna West la o masă de pe hol, lângă dulapurile cu fișiere și i-a adus trei albume cu fotografii.

— Dumnezeule, există atât de mulți agresori sexuali în libertate? a exclamat Donna.

Boxerbaum și Miller au așteptat-o pe Donna să studieze fiecare chip. Femeia a analizat fotografiile, furioasă și nemulțumită. A recunoscut pe cineva – nu pe bărbatul care o violase, ci un fost coleg de școală, întâlnit prin oraș

cu două zile în urmă. S-a uitat pe spatele fotografiei și a văzut că fusese arestat pentru expunere indecentă¹.

— Nu știi niciodată cu cine ai de-a face, a mormăit ea.

La jumătatea albumului, Donna a ezitat în fața fotografiei unui tânăr arătos, cu mustață și favoriți și privire complet lipsită de expresie. Pe urmă a sărit în picioare și aproape că a răsturnat scaunul.

— El este! a strigat ea. El este! Sunt absolut sigură!

Miller a pus-o să semneze pe spatele fotografiei, apoi a verificat numărul de identificare în indicele albumului și a notat: „William S. Milligan.“ Era o fotografie veche. Au strecurat-o spre sfârșitul unui album pe care Polly Newton încă nu-l cercetase. Miller, Boxerbaum, un detectiv pe nume Brush și agentul Bessell s-au dus apoi în încăperea unde se afla Polly.

Nikki Miller și-a dat seama că Polly probabil simțise că se așteptau de la ea să aleagă o fotografie din acel album. A parcurs toate pozele cu grijă, dând paginile încet. Când a ajuns pe la jumătate, Miller a început să devină tensionată. Dacă Polly alegea aceeași fotografie, însemna că îl identificaseră pe violatorul din campus.

Polly s-a oprit la fotografia lui Milligan, apoi a trecut mai departe. Miller își simțea umerii și brațele încordate. Pe urmă, Polly a revenit la portretul tânărului cu mustață și favoriți.

— Țsta seamănă bine cu el, dar nu mă pot pronunța sigur, le-a spus ea tuturor.

Boxerbaum a ezitat să ceară mandat de arestare pe numele lui Milligan. Chiar dacă Donna West îl identificase cu certitudine, faptul că fotografia fusese făcută în urmă cu trei ani reprezenta un impediment. Voia să aștepte

¹ Expunere intenționată a nudității sau a organelor sexuale într-un loc public.

verificarea amprentelor. Detectivul Brush a trimis fișa lui Milligan la etajul unu, unde se afla Biroul de Identificări, pentru ca amprentele lui să fie comparate cu cele recoltate de pe mașina lui Polly.

Pe Nikki Miller această amânare a deranjat-o. Simțea că aveau un fir și voia să plece în căutarea bărbatului. Dar întrucât victima ei, Polly Newton, nu îl identificase cu certitudine, nu îi rămânea decât să aștepte. Peste două ore a venit și raportul criminaliștilor. Ampretele arătătorului drept, a inelarului drept și a palmei găsite în exteriorul geamului de la portiera din dreapta a mașinii Corvette erau ale lui Milligan. Identificarea se dovedea certă, amprentele corespundeau toate în zece puncte. Proba era suficientă pentru tribunal.

Dar Boxerbaum și Kleberg încă ezitau. Voiau să fie absolut siguri înainte să plece în căutarea suspectului și au cerut evaluarea amprentelor și de către un expert.

Întrucât amprentele lui Milligan se potriveau cu cele recoltate de pe mașina victimei sale, Nikki Miller s-a hotărât să ceară ea mandat de arestare, sub acuzațiile de răpire, jaf și viol. Voia să-l aresteze, să-l aducă la sediul poliției și acolo să-l poată recunoaște Polly într-o identificare directă.

Boxerbaum a discutat cu șeful lui. Kleberg a insistat ca poliția universitară să aștepte raportul expertului. Urma să dureze cel mult încă o oră sau două. Era mai bine să fie siguri. În jurul orei 20:00, expertul a confirmat și el că amprentele îi aparțineau lui Milligan.

— Voi cere mandat de arestare pentru răpire, întrucât acesta este singurul delict pe care l-a comis pe teritoriul campusului, adică în jurisdicția noastră. Violul s-a petrecut în altă parte, a declarat Boxerbaum.

A verificat apoi informația completă primită de la Biroul de Identificări: William Stanley Milligan, 22 de ani, fost

condamnat, eliberat condiționat în urmă cu șase luni din Penitenciarul Lebanon din Ohio. Ultima adresă cunoscută: Spring Street nr. 933, Lancaster, Ohio.

Miller a cerut o echipă SWAT și au stabilit împreună, în birourile Departamentului pentru Agresiuni Sexuale, un plan de abordare a arestării. Trebuiau să afle câte persoane se aflau în apartament împreună cu Milligan. Două dintre victimele violate declaraseră că le spusese că ar fi fost terorist și asasin plătit și chiar trăsese cu pistolul în prezența lui Polly. Erau obligați să presupună că putea fi înarmat și periculos.

Agentul Craig din echipa SWAT a sugerat folosirea unui șiretlic. S-a oferit să se ducă el însuși cu o cutie de pizza, sub pretextul că o comandase cineva de la adresa respectivă. Când Milligan deschidea ușa, Craig se putea uita în apartament. Planul a fost acceptat.

De când aflase adresa, Boxerbaum rămăsese cu o nedumerire. De ce ar fi bătut un fost condamnat tot drumul de optzeci de kilometri dintre Lancaster și Columbus, de trei ori în două săptămâni, ca să comită niște violuri? Ceva nu se potrivea. Înainte să plece, a sunat la Informații și a întrebat dacă nu exista o nouă adresă pe numele lui William Milligan. A așteptat o clipă, apoi a notat ceva.

— S-a mutat în Reynoldsburg, pe Old Livingston Avenue, la numărul 5673, a anunțat el. Înseamnă zece minute cu mașina. În partea de est. Acum are sens!

Toată lumea a părut ușurată.

La ora 21:00, Boxerbaum, Kleberg, Miller, Bessell și patru agenți SWAT din Columbus s-au urcat în trei mașini și au pornit pe autostradă cu treizeci de kilometri pe oră, orbecăind prin cea mai densă ceață pe care o întâlniseră vreodată.

Echipa SWAT a ajuns prima. Un drum care n-ar fi trebuit să dureze mai mult de un sfert de oră le luase un ceas. Mai dură alt sfert de oră ca să găsească adresa exactă pe străzile sinuoase ale nou-construitului complex imobiliar Channingway. În timp ce așteptau sosirea celorlalți, agenții SWAT au stat de vorbă cu câțiva vecini. În apartamentul lui Milligan se vedea lumină.

Curând au apărut detectivii și anchetatorii de la poliția universitară și și-au ocupat toți pozițiile. Nikki Miller s-a ascuns în partea dreaptă a curții interioare a complexului de apartamente. Bessell s-a dus după colțul clădirii. Trei agenți SWAT s-au poziționat în stânga curții, iar Boxerbaum și Kleberg au dat fuga să asigure ușa dublă cu geamuri mari din spate.

Craig a luat cutia falsă de pizza din portbagaj și a scris pe ea cu un marker negru: „Milligan – Old Livingston 5673“. Și-a scos cămașa din pantaloni ca să-și acopere pistolul și a pășit nepăsător spre una dintre cele patru uși care dădeau în curte. A sunat. Nu i-a răspuns nimeni. A sunat din nou, iar când a auzit zgomot înăuntru, a luat o mină plictisită, cu cutia de pizza într-o mână și cu mâna cealaltă în șold, lângă pistol.

Din locul lui aflat în spatele casei, Boxerbaum a văzut un tânăr așezat pe o canapea maro în fața unui televizor color cu ecran mare. În stânga ușii de la intrare era un fotoliu roșu. Încăperea era un living în formă de L. Nu păreau să mai fie alte persoane. L-a văzut apoi pe cel care se uita la televizor ridicându-se ca să răspundă la ușă.

După ce a sunat a doua oară, Craig a observat pe cineva uitându-se prin vizor. Ușa s-a deschis și un tânăr arătos s-a ivit holbându-se la el.

— Ți-am adus pizza.

— Nu am comandat nicio pizza.